

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Вченої ради

НПУ імені М П Драгоманова

20 22 р.

Протокол № 5

Проректор навчально-методичної
роботи проф. Вервудуб Р.М.

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Психологія професійної кар'єри та іміджу особистості

освітнього ступеня магістр

(назва освітнього рівня)

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 053 Психологія

(код і назва спеціальності)

Освітньо-наукова програма «Експериментальна практична психологія»

Шифр за навчальним планом ПП05

Київ

2022

Розробники програми: **Митник О.Я.**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології факультету педагогіки і психології

Рецензенти: **Панок В.Г.**, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, директор Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи НАПН України

Євтушенко І.В., кандидат психолог. наук, доцент, доцент кафедри практичної психології Педагогічного факультету НПУ імені М.П. Драгоманова

Обговорено та рекомендовано до видання на засіданні Науково-методичної ради НПУ імені М. П. Драгоманова «__» _____ 20 __ року, протокол № ____

Голова НМР _____
(підпис) (Прізвище, ініціали)

1. Пояснювальна записка

Навчальна програма освітнього компоненту *«Психологія професійної кар'єри та іміджу особистості»* складена відповідно до освітньо-наукової програми «Експериментальна практична психологія» підготовки фахівців освітнього рівня *магістр*, галузі знань *05 Соціальні та поведінкові науки*, спеціальності *053 Психологія*.

Предметом вивчення освітнього компоненту є засоби побудови професійної кар'єри, кар'єрного зростання; концепція досягнення успіху у власній професійній кар'єрі; надання психологічної допомоги щодо успішного здійснення кар'єри та побудови професійного іміджу спеціалістів різного профілю.

Міждисциплінарні зв'язки.

Зміст освітнього компоненту «Психологія професійної кар'єри та іміджу особистості» тісно пов'язаний із такими освітніми компонентами: «Психологія управління», «Психологія професійного спілкування», «Психодіагностика», «Психологічне консультування», «Основи психокорекції».

Мета і завдання освітнього компоненту

Метою викладання освітнього компоненту «Психологія професійної кар'єри та іміджу особистості» є формування знань, умінь та навиків щодо надання психологічної допомоги, спрямованої на успішне здійснення кар'єри та побудови професійного іміджу спеціалістів різного профілю.

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Психологія професійної кар'єри та іміджу особистості» є:

- сформулювати уявлення про типи, стадії, стратегії кар'єри;
- розкрити зміст понять: «кар'єра», «професійне самовизначення», «професійна компетентність», «кар'єрна компетентність», «кар'єрні компетенції», «конкурентоспроможна особистість», «конкурентоздатна особистість», «імідж особистості»;
- розкрити засоби розвитку професійного іміджу особистості;
- визначити методи розвитку кар'єрної компетентності та засоби кар'єрного зростання спеціалістів різного профілю;

- розкрити діагностичні методики щодо виявлення стану розвитку кар'єрного потенціалу особистості;
- охарактеризувати психологічне забезпечення професійного становлення особистості, розвитку кар'єрних компетенцій спеціалістів різного профілю, становлення іміджу вчителя та навчального закладу.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-наукової програми:

Результати навчання	Компетентності
<p>ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.</p> <p>ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.</p> <p>ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p> <p>ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності</p> <p>ПР14. Здатність будувати (розробляти)різноманітні технології розвивальних впливів на особистісно-професійний розвиток людини: технології ігromodelювання, технології психоконсультування, психокорекційні технології.</p> <p>ПР15. Здатність розробляти проекти в системі освіти та в організаціях, створювати завдання, спрямовані на розвиток проектного мислення особистості.</p>	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p> <p>СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК12. Здатність до розпізнавання ознак конфлікту, до організації взаємодії його</p>

<p>ПР20. Наявність знань про зміст, структуру, показники розвитку особистості конкурентоздатного фахівця та засоби становлення особистості конкурентоздатного фахівця</p>	<p>учасників з метою продуктивного його розв'язання, володінням широким спектром стратегій поведінки в конфлікті, здатність до емоційної саморегуляції.</p>
---	---

II. Примірний тематичний план

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **3** кредити ЄКТС **90**

годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Разом	Аудиторні години	Л.	Сем.з.	Сам.р.
	Змістовий модуль I. Теоретичні й технологічні засади побудови кар'єри	38	14	6	8	24
1	Т. I.1. Сутність побудови кар'єри та становлення іміджу особистості	16	8	4	4	8
2	Т. I.2. Показники кар'єрного успіху. Імідж установи	20	6	2	4	14
3	Модульний контроль	2				2
	Змістовий модуль II. Засоби кар'єрного зростання	52	20	10	10	32
4	Т. II.1. Кар'єра молодого спеціаліста	12	4	2	2	8
5	Т. II.2. Кар'єра у системі загальної середньої освіти	18	8	4	4	10
6	Т. II.3. Кар'єра у системі вищої школи	10	4	2	2	6
7	Т. II.4. Кар'єра у системі державного управління	10	4	2	2	6
9	Модульний контроль	2				2
	Загальна кількість годин:	90	34	16	18	56

III. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

Змістовий модуль 1. Теоретичні й технологічні засади побудови кар'єри

Тема I.1. *Сутність побудови кар'єри та становлення іміджу особистості*

Зміст поняття «кар'єра». Типи і стадії кар'єри. Цілеполагання у кар'єрі та кар'єрне планування. Основні моделі та стратегії кар'єри.

Зміст поняття «імідж» особистості. Характеристика мотиваційної, пізнавальної і соціальної сфер іміджевої особистості.

Тема 1.2. *Показники кар'єрного успіху. Імідж установи*

Об'єктивні та суб'єктивні критерії успішної кар'єри. Фактори кар'єрного успіху: економічні, політичні, медичні, правові. Особистісні фактори кар'єрного успіху: професійна і кар'єрна компетентності; професійно-значущі якості.

Мотивація кар'єри. Концепція досягнення успіху у власній професійній кар'єрі

Гендерні аспекти кар'єри.

Сутність іміджу установи. Зовнішні та внутрішні ознаки іміджу.

Змістовий модуль 2. Засоби кар'єрного зростання

Тема 2.1. *Кар'єра молодого спеціаліста*

Портфоліо кар'єрного просування: структура і способи побудови. Методи планування кар'єри.

Кар'єрні кризи та способи їх подолання.

Тема 2.2. *Кар'єра у системі загальної середньої освіти*

Кар'єрні можливості педагогічних працівників у системі загальної середньої освіти. Складові рейтингу вчителя та адміністратора навчального закладу.

Технологія побудови іміджу вчителя. Педагогічні інновації як показник конкурентоздатності вчителя. Психологічний аналіз уроку як засіб розвитку конкурентоздатності вчителя.

Засоби професійного самовдосконалення вчителя.

Зовнішні та внутрішні показники іміджу навчального закладу. Роль директора у становленні іміджу навчального закладу.

Тема 2.3. *Кар'єра у системі вищої школи*

Кар'єрні можливості викладачів та адміністративно-управлінського персоналу ЗВО. Складові рейтингу викладача ЗВО.

Показники іміджу викладача ЗВО: майстерність реалізації компетентнісного підходу до навчання, володіння ІКТ, наявність професійно-значущих якостей.

Тема 2.4. *Кар'єра у системі державного управління*

Напрямки кар'єри у системі державного управління. Ротація кадрів. Її позитивні та негативні наслідки.

Стратегії досягнення професійного успіху у системі державного управління. Особистісні характеристики, які сприяють кар'єрному успіху у системі державного управління.

Роль психолога у системі державного управління.

IV. Засоби діагностики успішності навчання

Усна відповідь (доповідь на семінарі):

- вільне володіння матеріалом;
- повнота та логіка викладу;
- чіткість і доведеність формулювань;
- обґрунтованість тверджень;

- посилання на науково-літературні джерела;
- наявність та обґрунтованість власних пропозицій, власної позиції (погляду);
- наявність узагальнень, висновків.

Письмова відповідь (модульна контрольна робота, колоквиум):

- правильність, чіткість, логічність у викладені відповіді на запитання;
- комплексне бачення питання (проблеми);
- вміння виділити головне;
- обрання правильної відповіді;
- наявність та обґрунтованість власних пропозицій, власної позиції (погляду);
- чіткість позначень і акуратність.

Індивідуальне науково-дослідне завдання:

- опрацювання, відбір та інтерпретація науково-літературних джерел;
- наявність узагальнень і висновків;
- наявність та обґрунтованість власної ініціативи, певних завдань, методів тощо;
- оформлення відповідно з вимогами до наукових робіт;
- підготовка доповіді за результатами дослідження;
- захист роботи.

V. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

Поточна успішність – 100 балів.

VI. Інформаційні джерела для вивчення курсу **Основні**

1. Головаха Е.И. Життєва перспектива та професійне самовизначення молоді. — К.: Наукова думка, 2000. — 144 с.
2. Кален Л.М. Психологія професійного життя особистості / Інститут психології ім. Г.С.Костюка. - К, 2002. - 23 с.
3. Митник О.Я. Психолого-педагогічні засади створення розвивального освітнього середовища у ЗНЗ як чинник забезпечення успіху у подальшій професійній кар'єрі учня / О.Я. Митник // Практична психологія та соціальна робота — 2014. — № 1. — С.1 – 4.
4. Митник О.Я. Особистість практичного психолога як конкурентоспроможного фахівця /Професійна підготовка практичного психолога як

конкурентоспроможного фахівця: навчально-методичний посібник // [під заг. ред.: В.І.Бондаря, О.Я.Митника]. – К.: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2015. – С.70 – 76.

5. Митник О.Я. Профорієнтаційна робота у ЗНЗ як засіб забезпечення успіху у подальшій професійній кар'єрі випускника /О.Я. Митник, І.В. Томаржевська // Рідна школа — 2016. — № 5 - 6. — С. 35 – 38.
6. Могилевкин Е.А. Карьерный рост: диагностика, технологии, тренинг. Монография. – СПб.: Речь, 2007. – 336 с.
7. Москаленко О.В. Психология профессиональной карьеры государственного служащего. – М., 2006. – 34 с.
8. Поляков В.А. Технология карьеры. – М., 2001. – 128 с.
9. Практикум по психологии профессиональной деятельности / Никифоров Г.С. и др. - СПб., 2000. - 304 с.

Додаткові

1. Бологагина В.В. Подготовка к профессиональной деятельности: Уч.-метод, пос. - М.: МГУКИ, 2001. - 44 с.
2. Десслер Г. Управление карьерой // Управление персоналом. – М., 2000. – С. 226 – 241.
3. Комиссарова Т.А. Управление человеческими ресурсами: Учеб. Пособие. – М., 2002. – 312 с.
4. Миронова-Тихомирова А.С. Психологическая структура карьерной готовности выпускников вуза: Автореф. дис. Канд. психол.наук. – М., 2006. – 32 с.
9. Швальбе Б., Швальбе Х. Личность. Карьера. Успех. – М., 20033. – 240 с.